

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Stanowisko Rady Przejrzystości

nr 99/2019 z dnia 28 października 2019 roku

w sprawie zasadności wydawania zgód na refundację leku Calcort (deflazacort) we wskazaniach: reumatoidalne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy, miastenia i zapalenie błony naczyniowej oczu

Rada Przejrzystości uważa za zasadne wydawanie zgód na refundację leku Calcort (deflazacort), tabletki à 6 mg i 30 mg we wskazaniu toczeń rumieniowaty układowy i niezasadne we wskazaniach: reumatoidalne zapalenie stawów, miastenia i zapalenie błony naczyniowej oczu.

Uzasadnienie

Problem decyzyjny

Toczeń rumieniowaty układowy (TRU) jest chorobą autoimmunologiczną, prowadzącą do przewlekłego procesu zapalnego w wielu tkankach i narządach. Częstość występowania w populacji rasy białej wynosi 20-50/100 000, z 6.-10. krotną przewagą kobiet, najczęściej w wieku rozrodczym.

Reumatoidalne zapalenie stawów (RZS) jest przewlekłą chorobą układową tkanki łącznej o podłożu immunologicznym. Charakteryzuje się nieswoistym zapaleniem symetrycznym stawów, występowaniem zmian pozastawowych i powikłań układowych. Prowadzi ona do niepełnosprawności, inwalidztwa i przedwczesnej śmierci. W Polsce częstość występowania RZS wynosi 0,9% (95% CI: 0,6-1,2%), w tym u kobiet 1,06% i 0,74% u mężczyzn.

Miastenia (ang. myasthenia gravis) jest nabytą chorobą autoimmunologiczną, cechującą się występowaniem autoprzeciwciał przeciw białkom złącza nerwowo-mięśniowego. Częstość występowania choroby szacuje się na 50-125/mln.

Zapalenie błony naczyniowej (ZBN), zgodnie z definicją, jest procesem dotyczącym tkanek naczyniówki, ale obecnie termin ten jest używany do określenia różnych postaci zapaleń wewnątrzgałkowych, które obejmują nie tylko naczyniówkę, ale również siatkówkę wraz z jej naczyniami. Jest to choroba o wielorakich przyczynach. W części przypadków nie udaje się określić etiologii zapalenia, określa się je wówczas mianem idiopatycznego.

Najczęściej występującą postacią jest zapalenie przedniego odcinka błony naczyniowej (60-90% przypadków). Choroba może prowadzić do znacznego pogorszenia ostrości wzroku; jest przyczyną utraty wzroku u 3-7% chorych w Europie. Szacowana roczna zapadalność na ZBN wynosi od 17 do 52 na 100 000 osób, natomiast chorobowość - od 38 do 714 na 100 000 osób.

W chorobach tych stosowane są glikokortykosteroidy (GSK): prednison (PRD), prednizolon i metyloprednizolon.

Leczenie GSK powoduje wiele niepożądanych objawów, m.in. objawy zespołu Cushinga, szczególnie zwiększenie masy ciała, hirsutyzm i osteoporozę i Deflazakort (DFL), jest syntetyczną oksazolinową pochodną prednizolonu o nieco słabszym od niego działaniu (6 mg DFL odpowiada 5 mg prednizolonu i PRD, ale stosunek ten może wynosić nawet 1: 1,5). Ponieważ aktywny metabolit DFL tylko w niewielkim stopniu przekracza barierę krew-mózg, hamowanie przez niego osi podwzgórze-przysadka może być mniejsze niż innych GSK, dzięki czemu może on powodować mniejsze objawy niepożądane.

Dowody naukowe

Odnaleziono dwie publikacje, porównujące skuteczność PRD i DFL w TRU (Scudeletti 1993 i Ganapati 2018). W pierwszej z nich wykazano porównywalną efektywność obu leków u 12 pacjentów z TRU, bez odniesienia się do SAE. Druga była jednośrodkowym, otwartym, obserwacyjnym badaniem hinduskim, porównującym „head to head” DFL z PRD u 70 pacjentów z TRU, pod względem skuteczności i działań niepożądanych (Adverse Events; AE). Dotyczyły one objawów zespołu Cushinga, w tym zwiększenia masy ciała, hirsutyzmu, stężenia cukru we krwi na czczo i po posiłku, stężenia LDL oraz ubytku masy kostnej.

Liczba AE (średnia+/-SD) w grupie DFL wyniosła 5,9+/-6 i 4,8+/-3,7 w porównaniu do 14,1+/-7,7 i 9,4+/-5,5 w grupie PRD, odpowiednio w 3. i 6. miesiącu. Różnica była istotna statystycznie ($p < 0,001$). W wyniku analizy regresji wykazano, że w grupie PRD wystąpiło 6,7 razy więcej SAE [95%CI: 2,5-10,9] w 3. miesiącu oraz 4,2 razy więcej SAE [95%CI: 1,3-7,2] w 6 miesiącu w porównaniu do grupy DFL ($p = 0,01$ i $p = 0,03$). Obydwa GSK wykazały zbliżoną skuteczność w indukcji i podtrzymywaniu remisji klinicznej.

Obydwa GSK wykazały zbliżoną skuteczność w indukcji i podtrzymywaniu remisji klinicznej, choć w przypadku PRD wymagało to stosowania wyższych dawek (co jest niezgodne z dotychczasowymi danymi o mniejszej skuteczności DFL i mogło mieć wpływ na większą liczbę działań niepożądanych w grupie PRD).

Dwie rekomendacje, w tym EULAR 2019, nie wskazują na deflazakort, jako GSK rekomendowany w TRU. W razie dużego zatrzymania sodu i związanym z tym przyrostem masy ciała, można zastosować metyloprednizolon, którego działanie mineralokortykotropowe jest niewielkie. W porównaniu z prednizonem i prednizolonem wykazuje on silniejsze działanie

przeciwzapalne, natomiast w mniejszym stopniu wpływa na zatrzymanie sodu i wody w organizmie.

Odnaleziono dwie publikacje, porównujące skuteczność PRD i DFL w RZS (Scudeletti 1993 i Messina 1992). Nie stwierdzono istotnych statystycznie różnic pomiędzy grupami w zakresie wszystkich punktów końcowych związanych z oceną objawów RZS, w tym: sztywności porannej, obrzęku stawów oraz bolesności i tkliwości stawów. W badaniu Messina 1992 DFL miał mniej działań niepożądanych, ale badanie przeprowadzono w grupach liczących 8 pacjentów z RZS. W pracy Scudeletti 1993 nie odnoszono się do działań niepożądanych.

Odnaleziono 4 wytyczne dot. RZS: amerykańskie ACR z 2015 r., europejskie EULAR z 2016 r., brytyjskie NICE z 2018 r. i szkockie SIGN z 2011 r. W wytycznych wskazano prednizon jako podstawowy GKS, nie wymieniając w ogóle deflazakortu. Nie odnaleziono żadnej publikacji porównującej skuteczność PRD i DFL i ich działania niepożądane w miastenii.

Odnaleziono 4 wytyczne dot. miastenii: niemieckie DGN z 2016 r., brytyjskie ABN z 2015 r., europejskie EFNS/ENS z 2014 r. i międzynarodowego konsensusu ekspertów z 2016 r, które wskazują na prednizon jako podstawowy preparat GSK. Brak jest informacji odnośnie do zastosowania deflazakortu.

Jedyna praca porównująca DFL z PRD w ZBN (Cerqueti 1993) ma wiele niedociągnięć, w tym niejasną konstrukcję badania, brak randomizacji i otwarty charakter, pozwalający na zmiany w interwencji. Brak jest więc przekonujących dowodów naukowych na skuteczność i bezpieczeństwo deflazakortu w ZBN oka.

Odnaleziono 3 wytyczne dot. ZBN oka: polskie PTO z 2018 r., amerykańskie panelu ekspertów z 2000 r. i amerykańskie z AAO z 2013 r. Polskie wytyczne zalecają zastosowanie prednizonu lub deflazakortu. Amerykański panel ekspertów wskazuje jako podstawowy lek metyloprednizolon. Wytyczne AAO odnoszą się jedynie do ogólnego zastosowania GKS.

Problem ekonomiczny

Dane z MZ, dotyczące importu docelowego produktu leczniczego Calcort (deflazakort) w okresie lipiec 2016 – styczeń 2019, wykazały, że w ww. okresie sprowadzono i zrefundowano łącznie 20 opakowań po 100 tabletek i 28 opakowań po 30 tabletek produktu leczniczego Calcort (dawka 6 mg) dla 4 pacjentów z TRU na łączną kwotę 1180 zł netto. Wynika z tego, że lek nie jest zbyt drogi. Nie refundowano go w innych przedmiotowych wskazaniach.

Główne argumenty decyzji

Wyniki dwóch niewielkich badań, porównujących DFL z PRD w leczeniu TRU, wskazują na ich podobną skuteczność kliniczną. Praca Ganapati (2018), wykonana u 70 pacjentów, wykazała istotnie mniejszą liczbę działań niepożądanych po DFL. Dwoje konsultantów popiera sprowadzanie leku

na import docelowy. Badanie Ganapati (2018) nie było randomizowane, ale wskazuje na zasadność wydawania zgód na import docelowy DFL dla osób, u których występują znacznie nasilone SAE, szczególnie po leczeniu metyloprednizolonem.

Wyniki dwóch bardzo niewielkich badań (w sumie 34 chorych) przeprowadzonych ponad 26 lat temu, porównujących DFL z PRD w leczeniu RZS, wskazują na ich podobną skuteczność kliniczną. Działania niepożądane oceniono zaledwie u 9 chorych otrzymujących DFL. Zalecenia towarzystw naukowych obejmują inne GSK, niż DFL. Praca Ganapati (2018), wykonana u 70 pacjentów, wykazała istotnie mniejszą liczbę działań niepożądanych po DFL, w porównaniu z PRD u pacjentów z TRU, ale leki podawano w dużych dawkach (odpowiednio 0,5 i 0,6 mg/kg). W RZS stosuje się znacznie mniejsze dawki GSK. Nie ma żadnych badań porównujących skuteczność PRD i DFL i ich działania niepożądane w miastenii.

Brak jest przekonujących dowodów naukowych na skuteczność i bezpieczeństwo deflazakortu w ZBN oka. Wprawdzie wytyczne Polskiego Towarzystwa Okulistycznego zalecają zastosowanie prednizonu lub deflazakortu, ale nie jest to zgodne z dwoma wytycznymi amerykańskimi, które zalecają GSK, ale z preferowaniem metyloprednizolonu.

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31h ust 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 z późn. zm.), w związku z art. 39 ust. 3 ustawy z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 784 z późn. zm.), z uwzględnieniem opracowania na potrzeby zbadania zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego, raport nr: OT.4311.4.2019 „Calcort (deflazakort) we wskazaniach: reumatoidalne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy, miastenia, zapalenie błony naczyniowej oczu”, data ukończenia: 24 października 2019 r.